

Koji je vaš roditeljski stil?

Na sljedeća pitanja odgovorite zaokruživanjem SAMO JEDNOG odgovora. Na kraju prebrojte pod kojim slovom imate najviše odgovora te otkrijte kojem roditeljskom stilu pripadate.

1. Vaša su se djeca posvađala oko igračke i sada dolaze k vama da presudite tko ima pravo. Što vi činite?
 - a. Ne slušate djecu jer smatrate da je situacija zaista banalna. Oduzimate im igračke.
 - b. Dozvoljavate djeci da svatko za sebe kaže što se dogodilo i da iznesu vlastito mišljenje. Zajedno s njima donosite rješenje nastale situacije.
 - c. Zagrlite djecu i kažete da ništa više nije bitno. Svađe se događaju konstantno, ne možemo se samo baviti njihovim rješavanjem.
 - d. Odmahnute rukom, okrenete se i dalje nastavite raditi što ste radili. Neka djeca sama pronađu rješenje situacije.

2. Izlazite s djetetom u šetnju. Puše vjetar i kažete mu da obuče jaknu. Dijete se inati i ne želi vas poslušati. Što činite?
 - a. Vičete na dijete kako ste ipak vi stariji od njega i znate što je za njega najbolje.
 - b. Smireno pokušavate djetetu objasniti kako bi bilo dobro da obuče jaknu jer bi se u suprotnom mogao razboliti.
 - c. Ako neće obući jaknu, ne mora. Vi ćete ju ponijeti pa ako mu u šetnji bude hladno, imat će što obući.
 - d. Konačno, tako vam je svejedno hoće li obući jaknu ili ne.

3. Vaše dijete ide na nogomet i jako je uspješno u tome, ali nakon nekog vremena vidite da odustaje. Što činite?
 - a. Ne shvaćate kako može odustati, a ipak mu odlično ide. Govorite mu da treba nastaviti s igranjem nogometa jer je to jako dobro za njegovu budućnost.
 - b. Razgovarate s djetetom o razlozima koju su doveli do toga da želi odustati. Pokušavate razumjeti njegovu stranu priče.
 - c. Ako želi odustati, neka odustane. Nogomet možda ipak nije za njega. Podržat ćete ga u njegovim željama i ponuditi mu bavljenje nekom drugom aktivnošću. Možda bi plivanje bila bolja ideja.
 - d. Dijete je čovjek u malome pa tako neka sam odlučuje o svojem životu. Njegove odluke ne trebate preispitivati.

4. Vaša prijateljica ima dijete koje je vršnjak vašeg djeteta. No, ona se žali kako je njezino dijete sporije od svojih vršnjaka i da mu u svemu treba puno poticaja. Kako reagirate na njezinu priču?
 - a. Govorite joj kako treba imati više kontrole nad vlastitim djetetom, da mu treba zadavati više različitih zadataka svaki dan kako bi dijete počelo napredovati. Pri tome joj savjetujete da se ugleda na vas i kako vi radite s vašim djetetom.
 - b. Slušate njezinu situaciju i nudite joj pomoć, razne savjete i sl. Pozivate ju da češće dovodi svoje dijete na igru s vašim djetetom i da pratite kako se ono snalazi u igri s vršnjacima.
 - c. Kažete da joj ne možete pomoći, ali svakako ste ju voljni barem saslušati u njezinu problemu.
 - d. Svejedno vam je što priča. Pa to je ipak njezin problem, ne vaš. Kako biste joj uopće i mogli pomoći?

5. Je li važno da dijete ima dnevni raspored?
 - a. Da, jako je važno! Važno je da dijete točno zna kada i što treba napraviti. Dijete mora razvijati radne navike.
 - b. Dobro je imati raspored da dijete ne bi zaboravilo napraviti neku od svojih obveza (napisati zadaću, otići na trening, ...), ali raspored je dobro raditi zajedno s djetetom kako bismo zajedno s njim razvijali radne navike.
 - c. Nije nužno potrebno. Ako dijete danas ne želi napisati zadaću, već sutra ujutro, može i tako. Ne moramo djecu prisiljavati na nužno pridržavanje reda. Važno je da odradi ono što treba, a ako i tu bude trebalo pomoći, naravno da ćete dio zadataka odraditi umjesto djeteta.
 - d. Apsolutno nepotrebno! Ni ja kao odrasla osoba nemam raspored i ne znam što ću i kada napraviti, a gdje tek dijete.

6. Treba li prvašić ići u školu sam od prvoga dana?
 - a. Da, mora se naučiti sve raditi sam! Ipak je to sada njegova obveza.
 - b. Išao/la bih s djetetom prvih nekoliko dana, a onda bih ga pustio/la da ide sam s prijateljima. Odlazak s djetetom u školu bio bi u vidu podrške.
 - c. Ne! Moram pratiti dijete neko vrijeme. Ne mogu ga tako olako pustiti da ide sam.
 - d. Kako dijete želi. Ako želi ići sam, neka ide. Ako želi da idem s njim, ići ću ako moram. Ali ću se truditi da se što prije odvikne od mene.

7. Koja vam se rečenica najviše sviđa?
 - a. Batina je izašla iz Raja!
 - b. U životu treba i malo „kopati“ da bismo uživali u „cvijeću“!
 - c. Jedna lijepa riječ može zagrijati tri zimska mjeseca!
 - d. Dijete je čovjek u malome koji se samostalno treba razvijati!

8. Dijete je došlo iz škole i reko kako danas nema zadaće. To se do sada nikada nije događalo. Što ćete učiniti?
- Govorite mu: „Ne mogu vjerovati! Kako misliš da nemaš zadaću? Jesi li ti zaboravan!? Pa ovo se nikada nije događalo!“
 - Govorite mu: „Jesi li siguran? Možeš li provjeriti sa svojim prijateljima jesu li oni što zapisali? Ili želiš da nazovem učiteljicu i ja provjerim imate li danas zadaću?“
 - Govorite mu: „Oh, odlično! Danas imamo slobodno popodne! Možemo igrati društvene igre!“
 - Govorite mu: „To i nije tako loše! Sada možeš raditi što želiš! A i ja imam slobodno popodne, ne moram ti ponovno pokazivati matematiku!“
9. Jedan od prijatelja s kojim se druži vaše dijete vam se ne sviđa. Mislite da je nepristojno i da loše utječe na vaše dijete. Što ćete poduzeti?
- Zabraniti vašem djetetu da se igra s tim prijateljem bez da saslušate što ono ima reći o tome.
 - Razgovarati s djetetom kako mislite da taj prijatelj i nije baš najbolji. Saslušati što vam dijete ima reći o tome.
 - Odvesti dijete u drugi park na igranje i druženje s drugom djecom bez da mu posebno objašnjavate zašto to činite. Ipak vi znate da je to za njegovo dobro.
 - Djeca su promjenjiva raspoloženja i ponašanja; danas dobra, sutra zločesta. Svejedno vam je s kim se vaše dijete igra. Neka si sam nauči birati prijatelje.
10. Vaše je dijete kući došlo uplakano jer je upalo s bicikla i razderalo hlače, ali i koljeno. Kakva je vaša reakcija?
- „Pa ne mogu vjerovati da si toliko smotan! Kako si opet pao s bicikla!? I hlače si poderao!? Nove ćeš si kupiti od svoje uštedevine!“
 - „Opet si upao! Morat ćemo te ponovno podučiti kako da održavaš ravnotežu na biciklu. Daj da ti očistim ranu!“
 - Brzo trčite prema djetetu. U panici ste. Čistite mu ranu, grlite ga i tješite.
 - Okrenete očima jer se ovo događa svaki dan. Više ne možete vjerovati da je dijete toliko smotano. Kažete mu da pripazi i da si sam proba očistiti ranu jer bi to već trebao znati i sam.

AKO JE NAJVIŠE ZAOKRUŽENIH ODGOVORA POD A:

Vaš roditeljski stil je *autoritaran*. On podrazumijeva da pred djecu postavljate velika očekivanja i zahtjeve, strogu kontrolu i očekujete poslušnost. Usmjereni ste na postavljanje granica i pravila, a da pri tome ne uzimate u obzir što dijete misli o tome i što ono želi. Djeca trebaju imati određena pravila kojih se trebaju pridržavati, ali moraju osjetiti i roditeljsku ljubav, brigu, toplinu i podršku. S djecom se treba razgovarati i treba im se dati prilika da sami iskažu svoje stavove i mišljenja. U suprotnom, djeca mogu postati nesigurna, napovjerljiva i agresivna prema vama i drugima u svojoj okolini.

AKO JE NAJVIŠE ZAOKRUŽENIH ODGOVORA POD B:

Vaš roditeljski stil je *autoritativan*. On se još naziva i *demokratski odgojni stil*. Podrazumijeva čvrstu roditeljsku kontrolu, ali i emocionalnu toplinu. Djeci postavljate zahtjeve koji su prikladni njihovoj dobi te imate kontrolu nad onime što djeca rade, ali im pri tome pružate ljubav i podršku. Djecu se potiče na kreativnost, samouvjerenost te izražavanje vlastitih stavova i osjećaja. Takva su djeca samopouzdana, sigurna u sebe, imaju visok stupanj samokontrole i odgovorna su.

AKO JE NAJVIŠE ZAOKRUŽENIH ODGOVORA POD C:

Vaš odgojni stil je *permisivan* ili *popustljiv*. On podrazumijeva emocionalnu toplinu, ali slabu kontrolu. Djeci pružate visok stupanj podrške, ljubavi, topline, ali postavljate male zahtjeve i/ili imate slabu kontrolu nad njihovim ponašanjem. Primarno zadovoljavate djetetove želje i zahtjeve. Djeci treba puno ljubavi, topline i podrške, ali im trebaju i jasna pravila koja trebaju znati slijediti. U suprotnom mogu postati nesnalažljiva, nesigurna u sebe, impulzivna te sklona agresivnosti ako im se ne ispune želje i zahtjevi.

AKO JE NAJVIŠE ZAOKRUŽENIH ODGOVORA POD D:

Vaš odgojni stil je *indiferentan*, a on podrazumijeva slabu kontrolu djetetova ponašanja i manjak emocionalne topline. Djetetu postavljate male zahtjeve i/ili ne postavljate jasne granice i niste pretjerano zaokupirani onime što dijete radi. Djetetu treba postaviti jasne granice i pravila koja trebaju slijediti, a treba im i puno roditeljske ljubavi, topline i podrške kako bi se razvila u jake i samostalne osobe. U suprotnom djeca mogu postati neposlušna, neprijateljski raspoložena prema vama i drugima u svojoj okolini, niskog samopoštovanja i sklona delikventnom načinu ponašanja.